Speech Femke Halsema: 'Denk Groot, Stem Groen',

7 maart 2009

Speech van Femke Halsema op het Partijcongres van 7 maart 2009 in de Stadschouwburg te Utrecht:

"Deze crisis biedt een kans, op een werkelijk duurzame economie, op verantwoorde consumptie, op nieuw moreel ondernemernemerschap en leiderschap, op eerlijker maatschappelijke verhoudingen en uiteindelijk op een groter welzijn. Denk groot, stem GroenLinks!

Goedemiddag congres,'Ik ben een mens .. en ik kan me vergissen'... aldus Spinoza in de 17e eeuw, aan het einde van zijn theologische traktaat.Daarin legde hij de vrijheid van godsdienst en de vrijheid van meningsuiting samen vast. In al zijn bescheidenheid is Spinoza wellicht de grootste denker in de Nederlandse geschiedenis. Hij vestigde onze vrije samenleving, door vrijheid onverbrekelijk te verbinden met handel, open grenzen én tolerantie.De vrijheid van meningsuiting - alle vrijheid die wij dankzij grote denkers als Spinoza bezitten - is een tweesnijdend zwaard.Als je vrij naar Engeland wilt reizen om je haatdragende meningen te uiten, dan zal je dat een ander ook moeten toestaan. Als je een kwetsende film uitbrengt, dan mag je een ander zijn heilige boeken niet afnemen. Als je zelf tegen kunstenaars procedeert, accepteer dan dat je tegenstanders ook naar de rechter lopen.Als je vrijheid bewierrookt en tegelijkertijd eist van jonge jongens dat zij zich excuseren omdat zij Marokkaans zijn, dat jonge moslims door hun knieen mogen worden geschoten als zij zich misdragen en andersdenkenden zonder enige vorm van proces mogen worden opgesloten, dan ben je een charlatan.Geert Wilders is een politieke kwakzalver. Hij wil de griep genezen met aderlatingen en hartepijn verminderen door een arm te amputeren.Soms is de remedie erger dan de kwaal. Geert Wilders zegt de criminaliteit te willen bestrijden maar hij vertelt er niet bij dat zijn gevangenissen overvol zullen zitten met rancuneuze jongeren. Geert Wilders belooft autochtone Nederlanders vrijheid en welvaart. Hij verzwijgt dat hij daarvoor kasten introduceert waarbij iedereen die een kleurtje heeft of een hoofddoekje draagt, rechteloos is.Geert Wilders is een charlatan. Hij doet alsof hij een vrijheidsstrijder is maar het enige wat hij zalvend aansmeert is intolerantie!

Af en toe, als ik ’s avonds laat thuis kom uit mijn werk en het nieuws van de dag herkauw, vraag ik me af, en ik zal de enige niet zijn, wat er met mijn land aan de hand is.Een land waar vijftig journalisten met een dagretourtje achter een kwakzalver aan reizen en dit nieuws noemen. Het is ook het land waar een tv-presentator op het matje wordt geroepen omdat hij zich openlijk afvraagt of de wereld wel in zes dagen is geschapen, en zijn collega wordt geschorst omdat hij in een lendedoekje is gefotografeerd. Waar de mogelijke tweede nationaliteit van onze koningin een ‘gevoelige kwestie’ heet en waar een ultrarechts kamerlid de minister vraagt waarom in dierenpark Emmen de olifanten geen afscheid hebben kunnen nemen van hun geliefde Annabel.Er is een dichtregel van Judith Herzberg en die luidt: ‘iedereen verschaft zich problemen, net niet te groot om overheen te kijken naar een onbereikbaar beter leven.’Soms is het alsof we met opzet kleine hekjes plaatsen, om gemakkelijk overheen en langs te kunnen kijken.De problemen zijn groot! En we moeten hoog reiken, ver kijken en groot durven denken ... voor een echt beter leven. Denk groot!Er woedt niet 1 crisis, er woeden er drie. * Er is de financiële en economische crisis. Veroorzaakt door de rijke parasieten die zich bankiers durven noemen. Die zich jaren lang vorstelijke bonussen lieten uitbetalen waarvoor zij niet verder hoefden te kijken dan hun neus lang is. Die gewone mensen hebben opgezadeld met onbegrijpelijke financiële regelingen, onbetaalbare hypotheken en torenhoge schulden. En deze bankierende hyena’s werden geholpen door hebzuchtige aandeelhouders, slapende toezichthouders en domme, kortzichtige politici die er een neoliberaal sausje overheen goten.* Verder van ons vandaan, woedt al veel langer een crisis: de voedselcrisis. Stijgende voedselprijzen treffen de allerarmste mensen. Zij betalen de prijs voor onze biobrandstoffen, grondstoffenspeculatie en vleesconsumptie. Zij zijn de producenten voor multinationals als Monsanto en Unilever die de prijzen voor onze levensmiddelen kunstmatig laag houden.* En ondertussen, woedt overal om ons heen de energie- en klimaatcrisis. In een adembenemend tempo jagen we de mondiale voorraden fossiele brandstoffen er door heen en vergiftigen we ons klimaat.Denk groot!Deze drie crises zijn geen natuurrampen maar een gevolg van menselijk falen. Van kortzichtigheid, hebzucht en hyperconsumptie. En altijd en overal, zijn het de gewone mensen, de harde sappelaars, de mensen die net, of net niet, kunnen rondkomen die het eerste en het hardste worden getroffen.Wat wij, mensen, aan leed toebrengen, kunnen wij, mensen, evengoed repareren. Als wij tenminste groot

durven denken.Denk groot!Want elke gemakzuchtige, kortzichtige oplossing voor de ene crisis verdiept de andere crisis. Onze grenzen sluiten – protectionisme - maakt de honger elders groter. Van grote investeringen in wegen en gedateerde auto-industrie, zal het ijs op Antartica sneller smelten. Maar het omgekeerde geldt ook. Als we nu toestaan dat duizenden jongeren verzanden in miserabele en uitzichtloze uitkeringen, dan zal de solidariteit met volgende generaties en mensen ver weg, verdampen.GroenLinks denkt groot!Dus bezuinigen wij niet op de zorg, het onderwijs en zeker niet op ontwikkelingssamenwerking. Wij willen de publieke armoede niet nog groter maken, niet hier in Nederland en zeker niet in de derde wereld. Terecht steunt de Kamer dan ook de eis van Kees Vendrik om juist nu extra geld vrij te maken voor klimaatbeleid in ontwikkelingslanden. GroenLinks denkt groot!Wij zagen de noodzaak van hervorming van de AOW, de hypotheekrente, de aanrechtsubsidie en de arbeidsmarkt al in 2006, lang voor de crisis uitbrak. Wij zijn bereid om onze nek uit te steken want wij willen dat de lasten eerlijker worden verdeeld en dat onze kinderen en kleinkinderen het beter zullen hebben dan wij.GroenLinks denkt groot!Wij willen werk maken, opleidingen uitbreiden en verlengen, kansen bieden aan jongeren, aan laagopgeleide ouderen, aan vrouwen. Wij willen groene ondernemers steunen met kredietgaranties.Wij willen duurzaam werk scheppen in woningisolatie, in duurzame energie, in straatverlichting, milieu-innovatie en openbaar vervoer.Wij denken groot, wij willen een New Green deal!Wij zijn mensen en wij kunnen ons vergissen.Deze tijd verdraagt geen dogmatisme of leerstelligheid. GroenLinks is geen partij voor een heilig, maar door niemand erkend gelijk. Wij zijn ook praktische doeners die de samenleving willen veranderen, en stapje voor stapje eerlijker en rechtvaardiger willen maken.

Deze tijd vraagt om mensen die bereid zijn over hun schaduw heen te stappen en ook na te denken over de maatregelen die zij niet zelf hebben verzonnen. Wij willen inventief en creatief, samen met anderen naar de noodzakelijke oplossingen zoeken. Wij willen compromissen te sluiten, als deze nodig zijn. Wij willen samenwerken.Dat moet ons wel worden gegund. Achterkamertjespolitiek, kleinzielige politieke concurrentie, elkaar het licht in de ogen niet gunnen .. het gewone werk: we hebben er de tijd niet voor, het is er de tijd niet naar.Eerder reikte ik de premier de handschoen. Ik wacht nog op antwoord op mijn vraag, en daarom herhaal ik ‘m hier. Wat wordt het premier?Een deal

of een duel?En tegen hem zeg ik ook: denk groot!Deze crisis biedt een kans, op een werkelijk duurzame economie, op verantwoorde consumptie, op nieuw moreel ondernemernemerschap en leiderschap, op eerlijker maatschappelijke verhoudingen en uiteindelijk op een groter welzijn.Denk groot! Er ligt een kans die we moeten grijpen en niet mogen vergooien met partijpolitiek gekibbel. Een kans ook, die we niet mogen laten wegdrukken door het geschreeuw van onze nationale kwakzalver.Denk groot!Geen trivialiteiten maar prioriteitenGeen verdeelheid maar lotsverbondenheidGeen polarisatie maar emancipatie,Geen winsten maar welzijnGeen kortzichtigheid maar duurzaamheid,Denk groot, stem GroenLinks!Tot slot,Met dit congres luiden wij de campagne in voor de Europese Verkiezingen. Er ligt een prachtig verkiezingsprogramma, een mooie lijst en we hebben Judith: een enthousiaste en zeer getalenteerde lijsttrekker!

Wij hebben ons huis op orde en we gaan laten zien dat Nederland groot denkt en groen stemt.

Aan het eind van haar toespraak bedankt Femke Halsema Joost Lagendijk en Kathalijne Buitenweg voor hun 10-jarige inzet in het Europees Parlement.